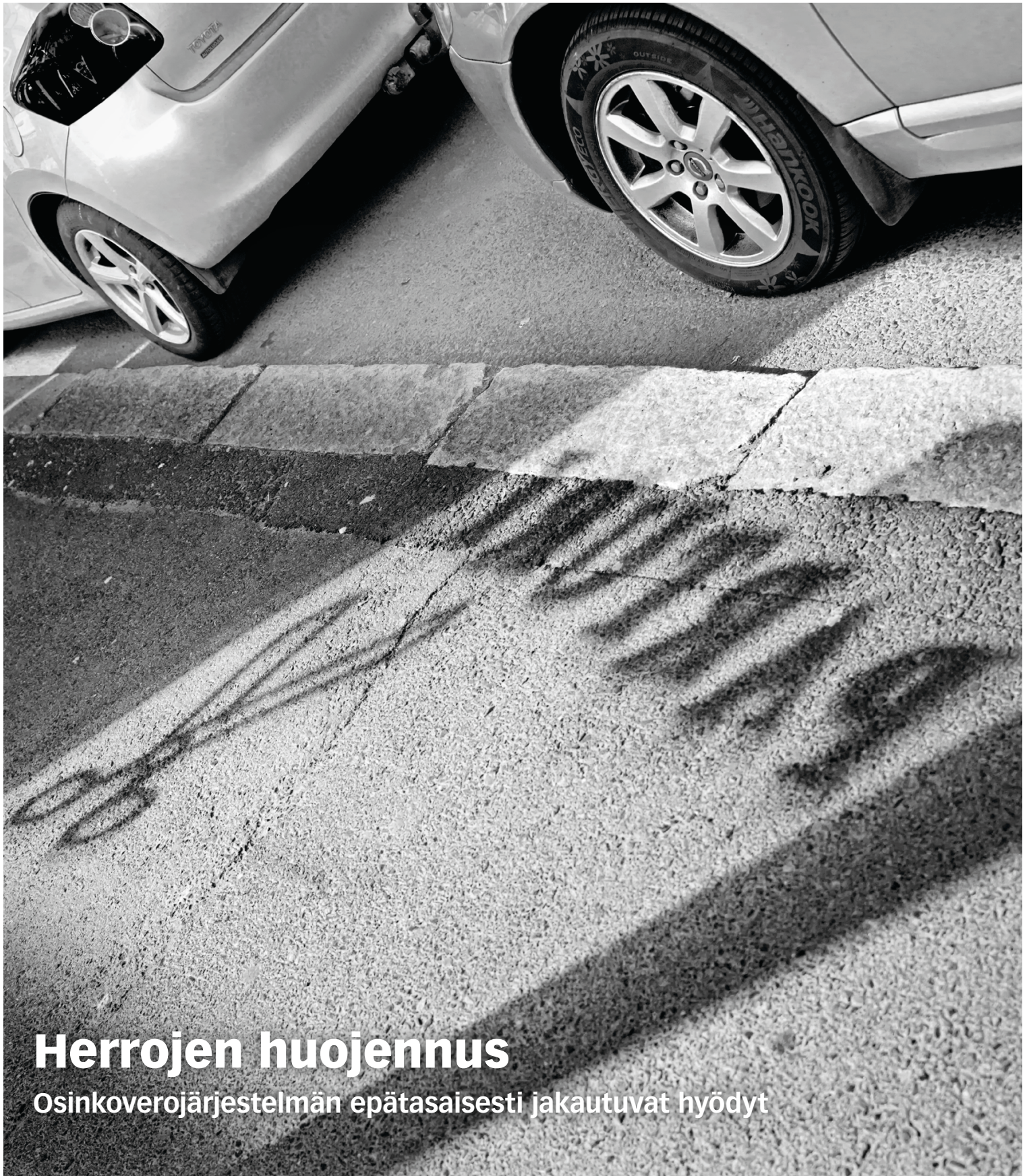


2/2020

 Finnwatch



Herrojen huojennus

Osinkoverojärjestelmän epätasaisesti jakautuvat hyödyt

Finnwatch on suomalaisen yritystoiminnan globaaleja vaikutuksia tutkiva kansalaisjärjestö. Finnwatchin taustalla vaikuttaa 11 kehitys-, ympäristö-, ay- ja kuluttajajärjestöä: Solidaarisuus, Eettisen kaupan puolesta, Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK, Attac, Kirkon Ulkomaanapu, Fingo, Dalitien solidaarisuusverkosto, Maan ystävät, Kuluttajaliitto, Kansalaisjärjestöjen ihmisoikeussäätiö KIOS ja Suomen Lähetysseura.

Taitto: Petri Clusius/Amfibi ky
Julkaisuajankohta: Maaliskuu 2020
Kannen kuva: Riitta Weijola/Vastavalo.fi

Sisältö

1. JOHDANTO	4
2. OSINKOVEROTUS SUOMESSA	5
2.1 Eriytetty tuloverojärjestelmä	5
2.2 Listaamattomien osakeyhtiöiden osinkoverotus.....	5
3. KUKA LISTAAMATTOMIEN YHTIÖIDEN OSINKOVEROHUOJENNUKSESTA HYÖTYY	8
3.1 Ylimmät tuloluokat keräävät valtaosan osinkopotista	8
3.2 Keski-ikäiset miehet suurimpia hyötyjiä	11
3.3 Osinkojen maantieteellinen jakautuminen epätasaista	12
4. YHTEENVETO	17
5. SUOSITUKSET	18
LIITE 1: VEROVAPAAT HUOJENNETUT OSINGOT MAAKUNNITTAIN	20
LIITE 2: VEROVAPAAT HUOJENNETUT OSINGOT KUNNITTAIN	21

1. Johdanto

Suomen osinkoverojärjestelmä on monimutkainen ja listaamattomien osakeyhtiöiden maksamien osinkojen verotukseen liittyä merkittäviä kannusteongelmia. Useiden selvitysten mukaan nykyinen osinkoverojärjestelmä ohjaa voimakkaasti yritysten investointi-, rahoitus- ja voitonjakopäätöksiä, mikä heikentää pääomien kohdentumista tuottavimpiin kohteisiin. Lisäksi järjestelmä ruokkii tulonmuuntoa eli palkkatulojen muuntamista kevyemmin verotetuksi osinkotuloksi. Useat virkamiehistä ja tutkijoista kootut asiantuntijatyöryhmät ovatkin vuosien mittaan esittäneet muutoksia osinkoverojärjestelmään.¹

Vaikka asiantuntijoilla on varsin laaja konsensus osinkoverojärjestelmän ongelmista, ei riittävää poliittista tahtoa järjestelmän korjaamiseksi ole löytynyt. Tästä näkökulmasta onkin kiinnostavaa selvittää, kenen etuja nykyinen osinkoverojärjestelmä palvelee.

Finnwatchin raportti tarkastelee tilastotiedon valossa sitä, miten osinkoverojärjestelmän hyödyt jakautuvat Suomessa. Tilastojen perusteella piirtyy kuva epäoikeudenmukaisesta järjestelmästä, jonka hyödyistä valtaosa menee hyvin pienelle omistajajoukolle.

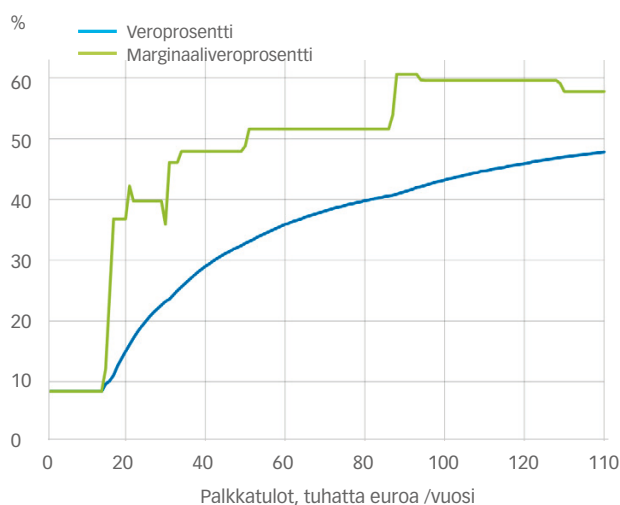
¹ Mm. Valtiovarainministeriö, 2010, Verotuksen kehittämistyöryhmän väliraportti, saatavilla osoitteessa: <https://vm.fi/dms-portlet/document/0/223737>; Valtioneuvoston kanslia (VATT & ETLA), 2016, Yritysverotus, investoinnit ja tuottavuus, saatavilla osoitteessa: <https://vatt.fi/documents/2956369/3875431/Yritysverotus%2C+investoinnit+ja+tuottavuus/ef1e70f0-0c7e-4de2-97e4-659a4d8460d1/Yritysverotus%2C+investoinnit+ja+tuottavuus.pdf>; Valtiovarainministeriö, 2017, Yritysverotuksen asiantuntijatyöryhmän raportti, saatavilla osoitteessa: <https://vm.fi/documents/10623/3779937/Yritysverotuksen%20asiantuntijaty%C3%B6ryhm%C3%A4n%20raportti/7d12dd61-2065-4cdd-bda4-a953fd2f56c0/Yritysverotuksen%20asiantuntijaty%C3%B6ryhm%C3%A4n%20raportti.pdf>; Työ- ja elinkeinoministeriö, 2019, Yritystukien vähentämistyöryhmän loppuraportti, saatavilla osoitteessa: <https://tem.fi/documents/1410877/2132296/Yritystukien+v%C3%A4hent%C3%A4misty%C3%B6ryhm%C3%A4n+loppuraportti/195b959e-2d52-34c2-7610-751c33c4c5e3?version=1.0&previewFileIndex=>

2. Osinkoverotus Suomessa

2.1 ERIYTETTY TULOVEROJÄRJESTELMÄ

Suomessa otettiin 1990-luvun alussa käyttöön eriytetty tuloverojärjestelmä, jossa pääomatulojen ja ansiotulojen verotus eriytettiin toisistaan. Pääomatuloja siirryttiin tällöin verottamaan tulotasosta riippumattomalla suhteellisella verokannalla ja ansiotuloja tulotason mukaan kasvavalla progressiivisellä verokannalla.² Myöhemmin pääomatulojen verotus muutettiin kaksiportaiseksi.

Pääomatulojen veroaste on vaihdellut vuosien mittaan säilyen kuitenkin aina huomattavasti ylimpiä ansiotuloveroasteita alhaisempana. Tällä hetkellä alle 30 000 euron pääomatuloja verotetaan 30 prosentin veroasteella ja sen ylittävää pääomatuloa 34 prosentin veroasteella.³ Ansiotuloverotuksessa veroaste nousee tulojen mukaan alla kuvatusti.⁴



Kuvaaja 1: Palkansaajan tuloveroprosentti ja marginaaliveroprosentti tulotasoinnain vuonna 2020 (lähde: Veronmaksajat)⁵

2 Knuutinen R., 2017, Eriytetty tuloverojärjestelmä: ansiotulojen ja pääomatulojen välistä rajanvetoa 25 vuotta, Verotuslehti

3 Valtiovarainministeriö, Pääomatulojen verotus, <https://vm.fi/verotus/henkiloverotus/paaomatulojen-verotus> (viitattu 6.3.2020)

4 Ansiotulojen veroasteessa on huomioitu verot ja pakolliset palkasta pidettävät veronluonteiset maksut. Kunnallis- ja kirkollisverojen osalta on käytetty keskimääräisiä veroprosentteja.

5 Veonmaksajat, Palkansaajan veroprosentit 2020, saatavilla osoitteessa: <https://www.veronmaksajat.fi/luvut/Laskelmat/Palkansaajan-veroprosentit/#e665df26>

Kuten kuvaajasta ilmenee, nousee ansiotulojen veroaste pääomatuloveroa korkeammaksi jo keskituloisella palkansaajalla. Tästä seuraa haitallisia kannustevaikutuksia: hyväntuloisen on kannattavaa muuntaa ansiotulojaan kevyemmiksi verotetuiksi pääomatu-loiksi. Listaamattomien osakeyhtiöiden osinkoverotuksen kohdalla kannuste on erityisen suuri, koska listaamattomasta yhtiöstä nostetusta osingosta 75 % on tietyin edellytyksin verovapaata.

2.2 LISTAAMATTOMIEN OSAKEYHTIÖIDEN OSINKOVEROTUS

Listaamattomista osakeyhtiöistä nostetut osingot eivät ole kokonaan pääomatuloa. Osinkojen verokohtelu riippuu sekä nostettavan osingon kokonaismäärästä että maksavan yhtiön nettovarallisuudesta. Se osa osingosta, jonka katsotaan vastaavan sijoitetulle pääomalle saatua tuottoa, verotetaan pääomatulo-osinkona. Osinko, jonka puolestaan katsotaan olevan korvausta tehdystä työstä, verotetaan ansiotulo-osinkona. Koska verottajan on mahdotonta arvioida veronmaksajan todellista työpanosta yhtiössä, noudatetaan osingon jakamisessa tuloverolaisissa määritettyä jakokaavaa.

Osingon jakaminen pääomatulo- ja ansiotulo-osuuksiin määräytyy yhtiön nettovarallisuuden perusteella. Pääomatulo-osingoksi lasketaan määrä, joka vastaa enintään 8 %:ia yhtiön nettovarallisuudesta – tämän on katsottu vastaavan nk. normaalituottoa yhtiön sijoitetulle pääomalle. Pääomatulo-osingosta 25 % on veronalaista pääomatuloa ja loput 75 % verovapaata tuloa siltä osin kuin osinkojen kokonaismäärä ei ylitä 150 000 euron ylärajaa. Osingon määrän ylittäessä 150 000 euroa, mutta ollessa edelleen 8 %:in tuottorajan puitteissa, 150 000 euron rajan ylittävästä osingosta 85 % katsotaan veronalaiseksi pääomatuloksi ja 15 % verovapaaksi tuloksi. Normaalituottorajan (8 %) ylittävä osuus osingosta on puolestaan ansiotulo-osinkoa, josta

75 % verotetaan ansiotulona ja 25 % on verovapaata tuloa.

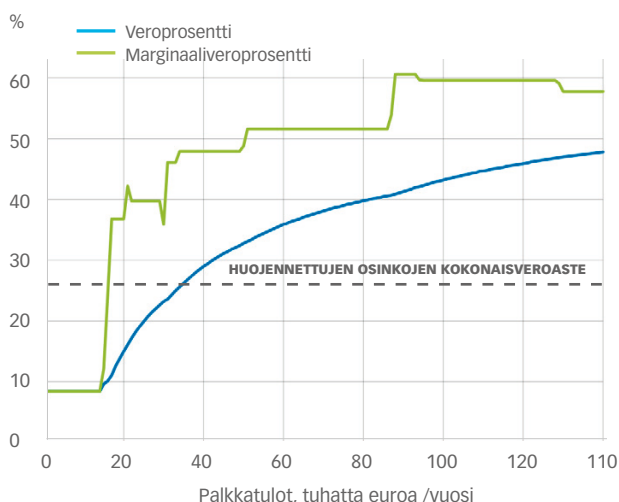
Monimutkaisessa osinkoverojärjestelmässä huomionarvoista on verovapaan osingon suuri osuus nostetun osingon jäädessä 150 000 euron ja 8 %:n rajojen alle: tällöin osingosta 75 % on verovapaata. Em. rajoihin perustuvaa laskentasääntöä kutsutaan osinkoverohuojennukseksi ja sen puitteissa nostettavaa osinkoa huojennetuksi osingoksi.

Vuonna 2005 käyttöön otettu osinkoverohuojennus korvasi aikaisemmin käytössä olleen yhtiöveron hyvitysjärjestelmän. Sekä yhtiöveron hyvitysjärjestelmän että osinkoverohuojennuksen tavoitteena on ollut kahdenkertaisen verotuksen poistaminen: koska yrittäjän yhtiöstä nostamaa tuloa rasittaa samaan aikaan sekä yhtiön maksama yhteisövero että osingosta maksettava osinkovero, on osinkoverotuksen keventäminen nähty tarpeelliseksi. Keventämistoimilla on pyritty varmistamaan, ettei yrittäjän tuloa veroteta ankarammin kuin palkansaajan tuloa, ja toisaalta tähdätty siihen, ettei eri sijoitusmuotoja aseteta verotuksellisesti erilaiseen asemaan.

Osinkoverohuojennusta ei kuitenkaan ole rajattu vain omistamassaan yhtiössä työskentelevien yrittäjien käyttöön, vaan sitä pystyvät hyödyntämään myös listaamattomia yhtiöitä sijoitustarkoituksessa omistavat henkilöt. Eniten huojennuksesta hyötyvät pääomavaltaisilla aloilla toimivien vakiintuneiden yhtiöiden omistajat, koska yhtiön nettovarallisuus määrittää jaettavissa olevan huojennetun osingon maksimimäärän. Toisaalta nuorempikin yritys voi saavuttaa riittävän nettovarallisuuden kohtuullisessa ajassa, jos omistaja pystyy siirtämään aiemmin kartutettua omaisuuttaan yhtiön taseeseen.⁶

Suuresta verovapaasta osuudesta johtuen huojennetun osingon veroaste jää 7,5 prosenttiin⁷. Ansiotuloverotukseen verrattaessa tulon kokonaisveroasteessa tulee kuitenkin huomioida myös yhtiön maksama

yhteisövero. Yhteisöveron kanssa tulon kokonaisveroasteeksi muodostuu 26 prosenttia, mikä on merkittävästi matalampi kuin hyvätuloisen palkansaajan ansiotuloveroaste⁸. Ylimpiin ansiotuloveroluokkiin verrattuna ero nousee kymmeniin prosenttiyksiköihin. Veroaste on myös merkittävästi alhaisempi kuin listatusta yhtiöstä saadun osingon kohdalla.



Kuvaaja 2: Palkansaajan tuloveroprosentti ja marginaaliveroprosentti verrattuna huojennettuina osinkoina nostettujen tulojen kokonaisveroasteeseen

Osinkoverohuojennus ei siis pelkästään poista kahdenkertaista verotusta, vaan johtaa tietyissä tapauksissa merkittävästi ansiotuloverotusta ja muiden sijoitustuotteiden verotusta alhaisempaan verotukseen. Listaamattomien osakeyhtiöiden osinkoverojärjestelmää onkin kritisoitu lukuisissa virkamiesten ja tutkijoiden laatimissa selvityksissä⁹. Selvitysten mukaan järjestelmä

8 Listaamattomasta yhtiöstä nostetun huojennetun osingon kokonaisveroaste yhtiön maksama yhteisövero huomioiden on laskettavissa seuraavasti: (yhtiön verotettava tulos) x (20 % yhteisövero) + (yhtiön verotettava tulos) x (1–20 % yhteisövero) x (25 % verollinen osuus) x (30 % pääomatulovero) = 26 %. Jos osingonsaajan veronalaisen pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa, tulee kaavan lopussa oleva 30 %:n pääomatuloveroaste korvata 34 %:illa. Tässäkin tapauksessa tulon kokonaisveroaste jää 26,8 prosenttiin.

9 Mm. Valtiovarainministeriö, 2010, Verotuksen kehittämistyöryhmän väliraportti, saatavilla osoitteessa: <https://vm.fi/dms-portlet/document/0/223737>; Valtioneuvoston kanslia (VATT & ETLA), 2016, Yritysverotus, investoinnit ja tuottavuus, saatavilla osoitteessa: <https://vatt.fi/documents/2956369/3875431/Yritysverotus%2C+investoinnit+ja+tuottavuus/ef1e70f0-0c7e-4de2-97e4-659a4d8460d1/Yritysver>

6 Viikkumaa, M., 2014, Yrityksen osinko-opas. Milloin, miten ja kuinka paljon voidaan osakeyhtiön varoja jakaa?, s. 191

7 $\text{Osingon määrä} \times (25 \% \text{ verollinen osuus}) \times (30 \% \text{ pääomatulovero}) = 7,5 \%$

ohjaa voimakkaasti yritysten investointi-, rahoitus- ja voitonjakopäätöksiä, mikä heikentää pääomien kohdentumista tuottavimpiin kohteisiin. Lisäksi se kannustaa verovelvollisia muuntamaan palkkatulojaan kevyemmin verotetuiksi osinkotuloiksi. Tulonmuunnon laajuudesta indikoi Finnwatchin vuonna 2019 julkaisema tutkimus, joka osoitti, että jopa puolet yksityisissä sosiaali- ja terveysalan yhtiöissä työskentelevistä lääkäreistä toimi palveluntarjoajana sen sijaan, että työtä olisi tehty palkkasuhteessa¹⁰.

Valtiovarainministeriö kohtelee osinkoverohuojennusta yrittäjiin ja listaamattomien yhtiöiden omistajiin kohdistuvana verotukena, ja arvioi verotuen suuruudeksi vuonna 2019 noin 415 miljoonaa euroa¹¹. Valtiovarainministeriön mukaan verotuki aiheutuu listaamattomien yhtiöiden osinkojen verotuksessa sovellettavasta markkinakorkoja merkittävästi korkeammasta normaali-tuottoasteesta sekä verovapaan osingon suu- resta osuudesta.

Osinkoverohuojennuksen vuoksi verovapaita osinkoja nostettiin listaamattomista osakeyhtiöistä vuonna 2017 yhteensä yli 1,5 miljardia euroa. Veronalaisen huojennetun osingon määrä oli noin 0,5 miljardia euroa eli yhteensä huojennettuja osinkoja nostettiin yli 2 miljardia euroa. Verotuen suuruudesta ja verovapaiden osinkojen valtavana määrästä johtuen on kiinnostavaa tarkastella, kuka listaamattomien yhtiöiden osinkoverohuojennuksesta hyötyy.

[otus%2C+investoinnit+ja+tuottavuus.pdf; Valtiovarainministeriö, 2017, Yritysverotuksen asiantuntijatyöryhmän raportti, saatavilla osoitteessa: <https://vm.fi/documents/10623/3779937/Yritysverotuksen%20asiantuntijaty%C3%B6ryhm%C3%A4n%20raportti/7d12dd61-2065-4cdd-bda4-a953fd2f56c0/Yritysverotuksen%20asiantuntijaty%C3%B6ryhm%C3%A4n%20raportti.pdf>; Työ- ja elinkeinoministeriö, 2019, Yritystukien vähentämistyöryhmän loppuraportti, saatavilla osoitteessa: <https://tem.fi/documents/1410877/2132296/Yritystukien+v%C3%A4hent%C3%A4misty%C3%B6ryhm%C3%A4n+loppuraportti/195b959e-2d52-34c2-7610-751c33c4c5e3?version=1.0&previewFileIndex=>](#)

10 Finnwatch, 2019, Vertailu sote-yritysten verovastuullisuudesta, saatavilla osoitteessa: <https://finnwatch.org/images/pdf/SoteV.pdf>

11 Valtiovarainministeriö, 2019, Voitonjaon verotuet, saatavilla osoitteessa: <https://verkkojulkaisut.vm.fi/wp-content/uploads/2015/04/voitonjaon-verotuet-12.4.pdf>

3. Kuka listaamattomien yhtiöiden osinkoverohuojennuksesta hyötyy

Finnwatchin selvityksessä tarkastellaan, miten listaamattomista osakeyhtiöistä nostetut osinkoverohuojennuksen vuoksi verovapaat osingot jakautuvat eri tuloluokkien ja alueiden kesken¹². Lisäksi tarkastelemme listaamattomista yhtiöistä nostettujen verovapaiden osinkojen jakautumista eri ikäluokkien ja sukupuolten kesken. Tarkastelu pohjautuu Verohallinnon ja Tilastokeskuksen tilastotietokannoissa saatavilla olevaan dataan. Koska suurinta osaa tarvittavista tiedoista ei ollut vielä saatavilla vuosien 2018 ja 2019 osalta, on selvitys tehty kokonaisuudessaan vuoden 2017 tilastoja käyttäen.

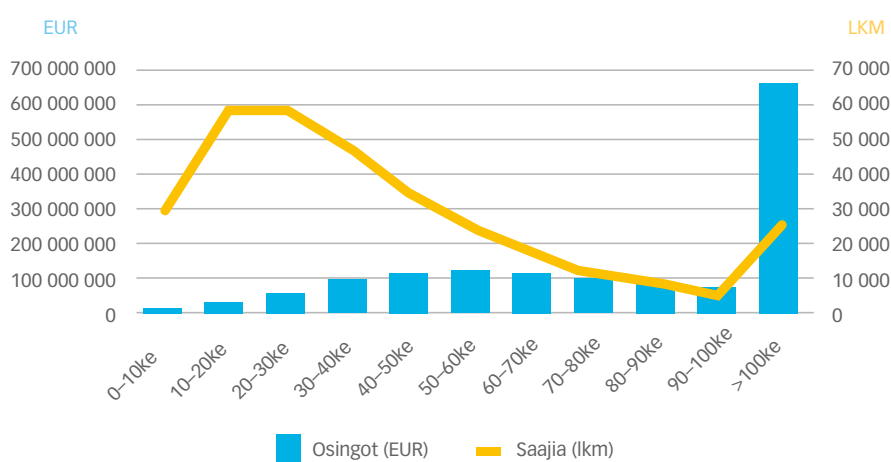
3.1 YLIMMÄT TULOLUOKAT KERÄÄVÄT VALTAOSAN OSINKOPOTISTA

Verovapaiden huojennettujen osinkojen jakautuminen eri tuloluokkien kesken käy ilmi Verohallinnon tulotasotilastosta (tilasto 22.1). Tilastossa verovapaat huojennetut osingot on esitetty veronalaisiin tuloihin perustuviin tuloluokkiin eriteltynä. On huomionarvoista, etteivät em. tilaston tuloluokat sisällä lainkaan

esimerkiksi tarkastelun kohteena olevia verovapaita osinkotuloja. Todellisuudessa kuhunkin tuloluokkaan kuuluvien henkilöiden kokonaistulot voivat siten olla huomattavasti korkeammat kuin mitä veronalaiseen tuloon perustuva tuloluokka antaa ymmärtää. Tulotasotilastosta saa tästä huolimatta muodostettua hyvän yleiskuvan siitä, miten verovapaat huojennetut osingot jakautuvat alempien ja ylempien tuloluokkien kesken.

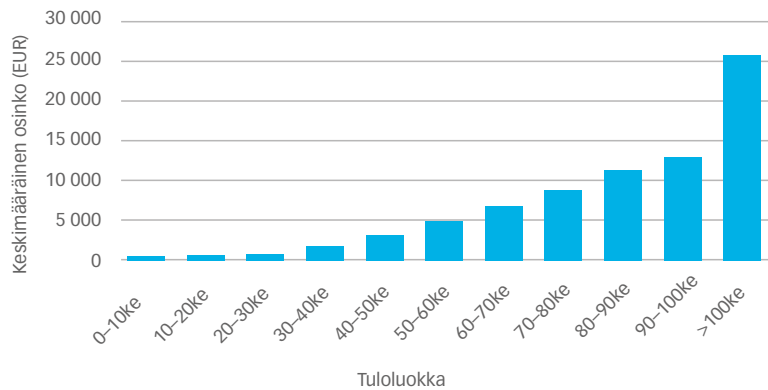
Kaiken kaikkiaan huojennettuja verovapaita osinkoja nostettiin vuonna 2017 yli 1,5 miljardia euroa (1 528 966 887 euroa). Saajien lukumäärä oli 324 922 henkilöä, keskiarvo 4 706 euroa ja mediaani 150 euroa. Keskiarvon ja mediaanin isosta erosta on jo pääteltävissä, etteivät osingot jakaudu kovin tasaisesti.

Tulotilastossa tuloluokat on esitetty varsin tarkalla jaottelulla, ja luokkaväli muuttuu useaan kertaan pienimmästä luokasta kohti suurinta siirryttäessä. Tuloluokkien kokonaismäärä on 203. Jotta kokonaisuudesta saisi selkeämmän kuvan, osinkotiedot on tässä selvityksessä summattu 11 tuloluokkaan, joiden luokkaväli on 100 000 euroon



Kuvaaja 3: Verovapaiden huojennettujen osinkojen jakautuminen tuloluokittain

¹² Osinkoverohuojennuksen vuoksi verovapaalla osingolla tarkoitetaan osinkoa, joka on saajalleen verovapaata tuloa silloin, kun osingon määrä ei ylitä 150 000 euroa eikä 8 %:ia yhtiön nettovarallisuudesta. Näiden rajojen alle jäävästä osingosta 75 % on verovapaata.



Kuvaaja 4: Verovapaan huojennetun osingon keskimääräinen suuruus tuloluokittain

asti 10 000 euroa. Kaikki yli 100 000 euroa veronalaisia tuloja vuoden aikana saaneet on esitetty ylimmässä tuloluokassa.¹³

Kuvaajasta 3 ilmenee, että osingonsaajia on lukumääräisesti eniten tuloluokissa 10 000–20 000 euroa ja 20 000–30 000 euroa, mutta euromääräisesti osinkoja nostetaan enemmän huomattavasti korkeammissa tuloluokissa. Keskimääräisen osingon määrä kasvaa merkittävästi tuloluokan noustessa.

Siinä missä alkuperäisen datan alimman tuloluokan (0–5 000 euroa tienanneet) keskiarvo ja mediaani verovapaiden huojennettujen osinkojen osalta ovat 377 ja 117 euroa, ovat ne kaikkein ylimmässä tuloluokassa (> 10 miljoonaa euroa tienanneet) 98 313 ja 112 500 euroa. Ylimmässä tuloluokassa saatujen verovapaiden huojennettujen osinkojen 112 500 euron mediaani tarkoittaa, että ko. tuloluokassa yleisin nostettu osinkomäärä on yhtä suuri kuin tuloverolaissa määritetty huojennetun verovapaan osingon maksimimäärä¹⁴. Tämä korkein mahdollinen mediaani on enemmän sääntö kuin poikkeus myös muissa yläpään tuloluokissa.

13 Tilastosta ei ollut alkuperäisen tilastoaineiston luokittelun vuoksi mahdollista muodostaa tulodesiileihin perustuvaa kuvaajaa, koska desiilirajat osuvat tuloluokkien sisään eivätkä niiden rajoille (esimerkiksi tilaston alin tuloluokka 0–5 000 euroa sisältää kokonaan ensimmäisen ja toisen desiilin ja lisäksi osan kolmannesta desiilistä).

14 Huojennettujen osinkojen enimmäismäärä 150 000 euroa kerrottuna verovapaan osingon määrällä (75 %) on 112 500 euroa.

Yläpään tuloluokat osoittautuvat muutenkin kiinnostaviksi: niitä tutkimalla käy nopeasti ilmi, että suurituloiset nostavat leijonanosan kaikista Suomessa listaamattomista yhtiöistä maksetuista verovapaista huojennetuista osingoista. Ylimmän tulodesiilin eli isotulosisimman kymmenyksen osuus kaikista selviytyksen kohteena olevista verovapaista osingoista on yli 74 %. Euroissa tämä tarkoittaa, että ylin tulodesiili nosti vuoden aikana yli 1,1 miljardia näitä verovapaita osinkoja. Myös suurituloisten keskuudessa osingot jakautuvat hyvin epätasaisesti kaikista suurituloisimpien kerätessä suurimmat osingot. Ylimmän prosenttien eli hyvätuloisimman sadasosan osuus verovapaista huojennetuista osingoista on yli 35 % (yli 537 miljoonaa euroa) ja kaikista kovituloisimman promillen eli tuhannesosan osuus vähintään 10 % (yli 158 miljoonaa euroa).¹⁵

15 Ylin tulodesiili, prosentti ja promille on määritetty tuloluokkatilaston pohjalta siten, että tuloluokkatilaston mukainen tulonsaajien (veronalaiset tulot) kokonaismäärä 5 433 268 on jaettu 10:llä, 100:lla ja 1000:lla. Tarkkoja summia kullekin näin lasketulle tulonsaajaryhmälle maksetuista osingoista ei kuitenkaan ole mahdollista laskea käytetystä pohjadatasta, koska desiili-, prosentti- ja promillerajat eivät osu tuloluokkien rajoitukseen eikä sitä, miten rajoitetaan jäävän tuloluokan osingot jakautuvat ylempään ja alemman desiiliin, prosenttien tai promillen kesken pysty tilastosta päättelemään. Varovaisuuden nimissä sen tuloluokan osingot, jonka sisään desiiliin, prosenttien tai promillen raja osuu, on jätetty pois ylimmän desiilin, prosenttien ja promillen osingoista. Valittu laskentatapa johtaa siihen, että näiden ylimpien fraktiilien osinkomäärät eivät aivan vastaa todellisia eli jäävät alle todellisten määrien.

Fraktiili	Tulonsaaja fraktiilissa	Fraktiilin alaraja	Osingot EUR*	Osuus EUR kaikista*
Kaikki yhteensä	5 433 268	Nolla	1 528 966 887	100 %
Ylin desiili	543 327	Tuloluokan 50-55ke sisällä	1 128 368 246	74 %
Ylin prosentti	54 333	Tuloluokan 115-120ke sisällä	537 339 081	35 %
Ylin promille	5 433	Tuloluokan 325-330ke sisällä	158 702 505	10 %

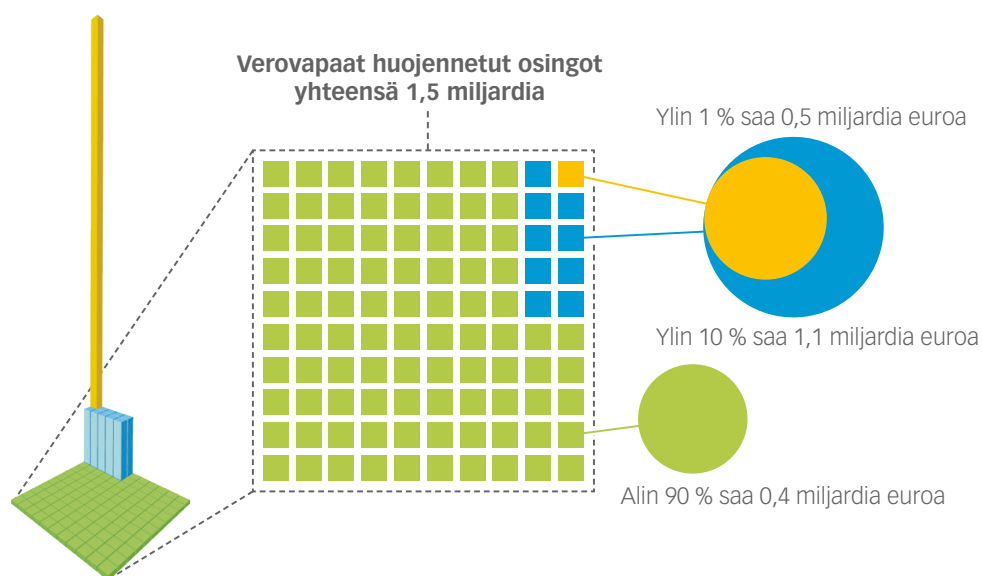
* Lukuihin ei ole laskettu mukaan osinkoja, jotka on maksettu fraktiilin alarajan sisältävään tuloluokkaan, joten todellisuudessa kuhunkin tulotilaston yläpäästä laskettuun fraktiiliin maksetut osingot ovat hieman tässä esitetyjä suuremmat.

Taulukko 1: Ylimpien tulofraktiilien osuudet verovapaista huojenetuista osingoista

Lukuja on havainnollistettu seuraavassa kuvassa. Kuvan ruudukko ilmentää osingonsaajien määriä ja sen vieressä näkyvät pallot saatujen osinkojen määriä. Pylväskuviossa on puolestaan esitetty saadut osingot siten, että kunkin saajaryhmän (alin 90 %, ylin tulodesiili ja ylin 1 %) nostamat osingot on jaettu tasan ko. ryhmän sisällä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että tuloluokkatarkastelun perusteella listaamattomien osakeyhtiöiden osinkoverohuojennus hyödyttää selvästi eniten kaikista suurituloisimpia

tulonsaajia. Jos osinkoverohuojennukseen liittyvän verotuen määränä käytetään valtiovarainministeriön arviota vuoden 2019 tuesta, olisi ylimpään tulodesiiliin kuuluvan saajajoukon osuus 415 miljoonan euron verotuesta vähintäänkin 307 miljoonaa euroa. Verotuki vaikuttaakin tämän valossa hyvin kyseenalaiselta, sillä keskiverto pienyrittäjä näyttäisi tilastojen valossa hyötyvän siitä hyvin rajallisesti suurituloisten korjatessa valtaosan verovapaista huojenetuista osingoista (tyypillisin verovapaan huojennetun osingon määrä on 150 euroa)¹⁶.



Kuva 1: Verovapaat huojennetut osingot tuloluokittain

¹⁶ Suomen Yrittäjien Yrittäjien tulot ja verot 2015 selvityksen mukaan yli 55 000 euroa ansaitsevien yrittäjien osuus oli vuonna 2013 noin 21 % eli valtaosa yrittäjistä kuului tätä alempiin tuloluokkiin (kuva 1, s.15). Saatavilla osoitteessa: https://www.yrittajat.fi/sites/default/files/migrated_documents/yrittajan_tulot_ja_verot_2015.pdf

3.2 KESKI-ikäiset miehet suurimpia hyötyjiä

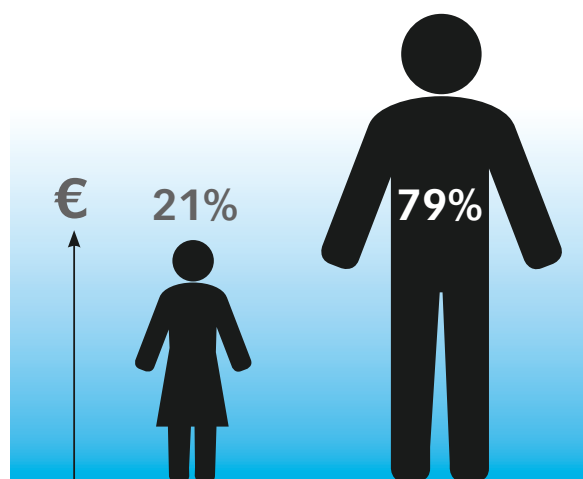
Verohallinnon tilastotietokannassa voidaan tarkastella henkilöverotuksen alaisia tulotietoja sukupuolittain ja ikäluokittain (tilastot 1.3 ja 1.4). Näissä tilastoissa osinkotuloja ei kuitenkaan ole eritelty yhtä tarkalla tasolla kuin elinkeinoverotilastoissa, joten jakaumia ei pysty muodostamaan pelkän verovapaan huojennetun osingon osalta. Tilastoista näkee kuitenkin listaamattomista yhtiöistä nostettujen verovapaiden osinkojen kokonaismäärän jakautumisen sukupuolten ja ikäluokkien kesken. Listaamattomista yhtiöistä nostettujen verovapaiden osinkojen kokonaismäärä pitää sisällään muissa kappaleissa tutkitun verovapaan huojennetun osingon ohella myös huojennuksen ylärajat ylittävän osingon verovapaat osuudet. Verovapaa huojennettu osinko muodostaa kuitenkin valtaosan kokonaissummasta, joten tällä aineistolla muodostettujen sukupuoli- ja ikäjakaumien voi olettaa vastaavan olennaisesti verovapaan huojennetun osingon jakaumaa. Erien suhteet käyvät ilmi alla olevasta taulukosta.

Osinkotyyppi	EUR, mrd
Huojennetut verovapaat osingot listaamattomista yhtiöistä (alle 150ke, alle 8 %)	1,5
150ke rajan ylittävät verovapaat osingot listaamattomista yhtiöistä	0,08
8 %:n nettovarallisuusrajan ylittävät verovapaat osingot listaamattomista yhtiöistä	0,2
Yhteensä	1,78

Taulukko 2: Listaamattomista yhtiöistä nostetut verovapaat osingot

Tilastoista käy ilmi, että valtaosa osingoista maksetaan miehille: miesten osuus listaamattomista yhtiöistä nostettujen verovapaiden osinkojen kokonaismäärästä on peräti 79 %. Osingonsaajien lukumäärien kohdalla ero ei ole aivan yhtä radikaali, mutta myös osingonsaajista selkeä enemmistö on miehiä: miesten osuus saajista on 60 % ja naisten osuus 40 %. Miehillä sekä saadun osingon keskiarvo että mediaani ovat huomattavasti naisten vastaavia lukuja korkeampia.

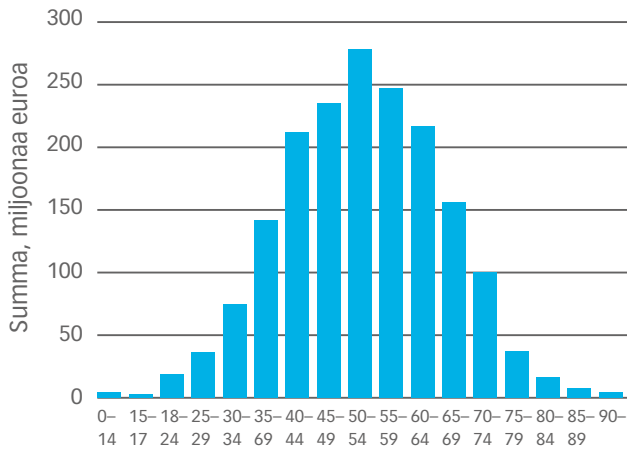
Samalla tausta-aineistolla muodostetussa ikäjakaumassa korostuvat keski-ikäiset. Heistä 50–59-vuotiaat nostavat kokonaissuostista lähes 30 % ja jos tarkastelun kohteeksi otetaan 45–65-vuotiaat, muodostuu osuudeksi 55 %.



Kuva 2: Listaamattomista yhtiöistä nostettujen verovapaiden osinkojen jakautuminen miesten ja naisten välillä

Sukupuoli	EUR	Saajien lukumäärä	Keskiarvo	Mediaani	EUR osuus	Saajien lkm osuus kaikista
Yhteensä	1 781 071 915	307 939	5 784	227	100 %	100 %
Miehet	1 400 494 750	185 538	7 548	329	79 %	60 %
Naiset	380 577 165	122 401	3 109	150	21 %	40 %

Taulukko 3: Listaamattomista yhtiöistä nostettujen verovapaiden osinkojen sukupuolijakauma



Kuvaaja 5: Listaamattomista yhtiöistä nostettujen verovapaiden osinkojen jakautuminen ikäluokittain

Sukupuoli- ja ikäjakaumatilastoista voidaan päätellä, että osinkoverohuojennus hyödyttää ennen kaikkea keski-ikäisiä miehiä.

3.3 OSINKOJEN MAANTIETEELLINEN JAKAUTUMINEN EPÄTASAISTA

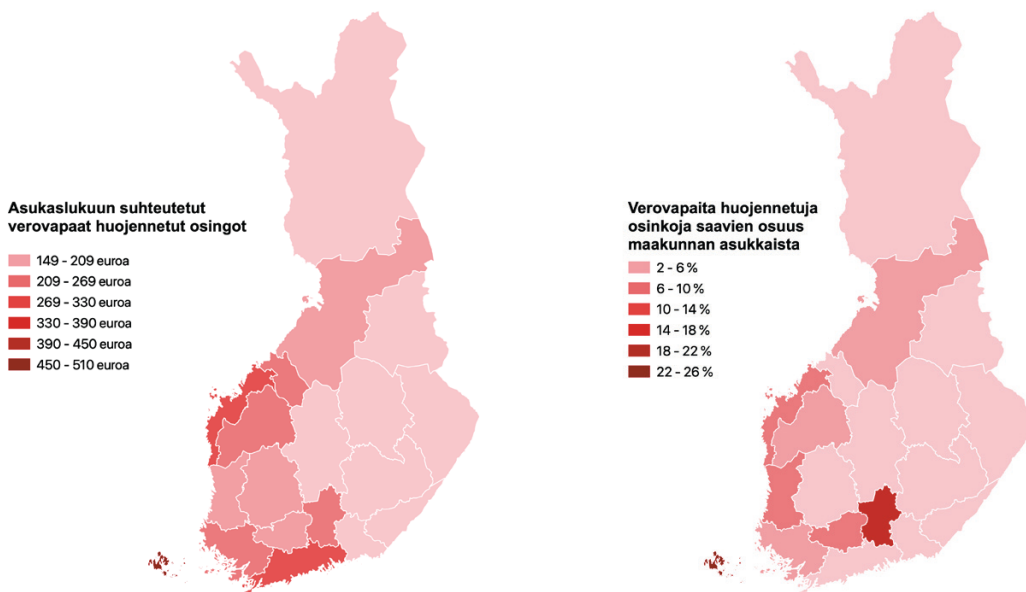
Verovapaiden huojennettujen osinkojen maantieteellistä jakaumaa voidaan tarkastella Verohallinnon elinkeinoverotilastojen puolelta löytyvistä osinkotilastoista (tilasto 5.12). Samasta tilastosta löytyvät sekä maakuntakohtaiset että kuntakohtaiset tiedot osinkojen jakautumisesta. Koska osinkojen absoluuttiset euromäärät maakunnittain tai paikkakunnittain kuvastavat lähinnä eroja asukasmäärissä, on tässä tarkastelussa nähty tarkoituksenmukaiseksi vertailla eri alueiden keskiarvoja, mediaaneja ja asukasluvuun suhteutettuja osinko- ja osingonsaajamääriä. Maakuntien ja kuntien asukasmäärät on haettu Tilastokeskuksen väestötilastosta (tilasto 11ae) ja ne kuvastavat vuoden 2017 viimeisen päivän tilannetta.

Maakuntien asukasmäärään suhteutettuna verovapaita huojennettuja osinkoja nostetaan eniten Ahvenanmaalla, Pohjanmaalla ja Uudellamaalla, ja vähiten Kymenlaaksossa, Kainuussa ja Etelä-Savossa. Asukasmäärään suhteutettu osinkomäärä vaihtelee maakunnissa Ahvenanmaan 510 eurosta

Alue	EUR / asukasmäärä	Saajien osuus asukasmäärästä	Keskiarvo	Mediaani
Ahvenanmaa	510	26 %	1 957	48
Pohjanmaa	384	13 %	2 952	117
Uusimaa	359	4 %	9 243	1 253
Etelä-Pohjanmaa	312	10 %	3 273	117
Varsinais-Suomi	306	8 %	3 716	240
Keski-Pohjanmaa	287	3 %	9 635	2 068
Päijät-Häme	275	19 %	1 442	150
Satakunta	259	13 %	1 956	240
Pirkanmaa	254	4 %	7 109	533
Kanta-Häme	227	13 %	1 803	56
Pohjois-Pohjanmaa	214	8 %	2 798	43
Pohjois-Karjala	207	2 %	12 741	3 570
Lappi	198	3 %	7 383	612
Keski-Suomi	193	2 %	9 284	2 343
Etelä-Karjala	184	4 %	4 624	74
Pohjois-Savo	179	2 %	9 261	2 377
Etelä-Savo	178	2 %	7 984	1 763
Kainuu	156	2 %	9 704	3 257
Kymenlaakso	149	2 %	8 441	1 850

Taulukko 4: Verovapaiden huojennettujen osinkojen jakautuminen maakunnittain

Kymenlaakson 149 euroon. Myös verovapaita huojennettuja osinkoja saavien osuudet maakunnan asukasluvusta vaihtelevat suuresti: Ahvenanmaalla yli 26 % asukkaista saa kyseisiä osinkoja, kun samaan aikaan kahdeksassa maakunnassa osingonsaajien osuus jää 3 %:iin asukkaista tai alle. Maantieteellisesti asukasmääriin suhteutetut verovapaat huojennetut osingot menevät isoilta osin maan etelä- ja länsirannikolle, mikä ilmenee selkeästi seuraavalla sivulla esitetystä kartasta. Itä-Suomessa sekä osinkojen asukasluvuun suhteutetut euromäärät että saajien osuus asukkaista jäivät huomattavasti alhaisemmiksi.

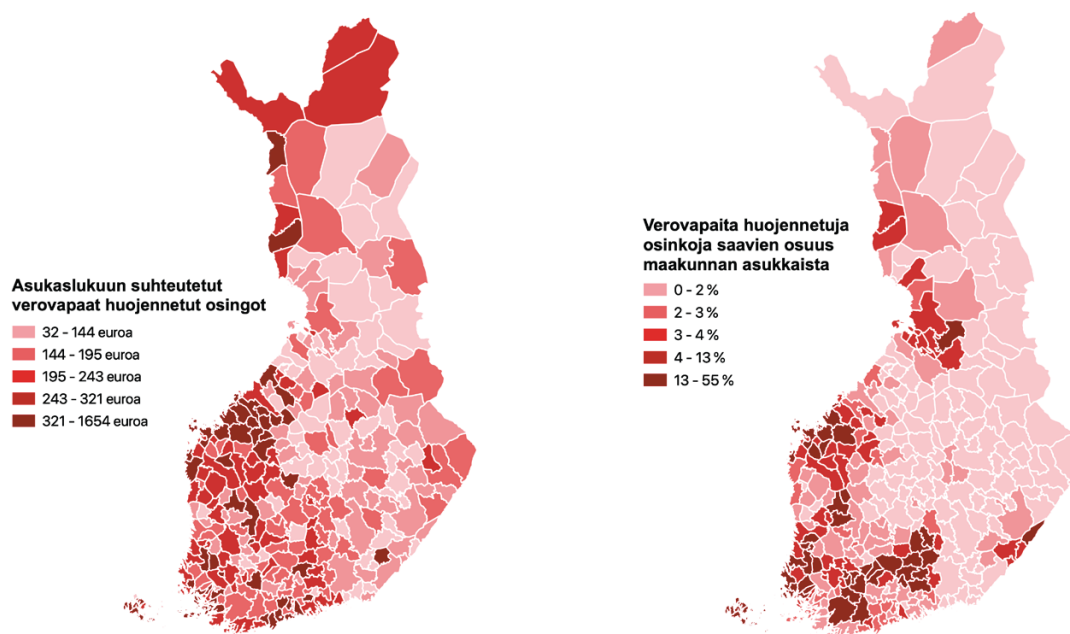


Kuva 3: Asukaslukuun suhteutetut verovapaat huojenneet osingot maakunnittain

Verovapaiden huojennettujen osinkojen keskiarvoissa ja mediaaneissa on isoja maakuntakohtaisia eroja ja näiden vertailussa kärki näyttää hyvin erilaiselta kuin asukaslukuun suhteutettuja osinkoja vertaillessa. Sekä keskiarvon että mediaanin osalta korkeimmalle yltävät Pohjois-Karjala ja Kainuu. Asukaslukuihin suhteutetuissa osingoissa kärkipaikkaa pitävä Ahvenanmaa löytyy puolestaan mediaanivertailussa maakuntien häntäpäädystä toiseksi alimmalta sijalta. Näistä luvuista voi päätellä, että Ahvenanmaalla huojennettuja verovapaita osinkoja saa iso osa asukkaista, mutta tyypillisesti saatu osinko on hyvin pieni. Kainuussa ja Pohjois-Karjalassa em. osingonsaajia on puolestaan hyvin pieni osuus asukkaista, mutta ne, jotka osinkoja nostavat, pystyvät keskimäärin nostamaan huomattavasti suurempia osinkoja kuin ahvenanmaalaiset. Kainuussa ja Pohjois-Karjalassa myös verovapaiden huojennettujen osinkojen euromäärän hajonta osingonsaajien kesken näyttäisi olevan maan alhaisinta: keskiarvon suhde mediaaniin on näissä maakunnissa 3–4, kun se toisessa ääripäässä Pohjois-Pohjanmaalla on 65. Suuri ero mediaanin

ja keskiarvon välillä kertoo, että Pohjois-Pohjanmaalla yleisimmin saatu verovapaa huojennettu osinko on hyvin pieni, mutta keskiarvoa nostaa pienempi joukko asukkaita, jotka saavat merkittävästi suurempia osinkoja. Kokonaisuudessaan em. osinkoja nostetaan eniten maan etelä- ja länsiosissa.

Kuntatason tilastoista voidaan saada maakuntatason tilastoja huomattavasti tarkempaa tietoa, koska maakuntatilastoja tasoittaa se tosiasia, että moneen maakuntaan mahtuu toisistaan hyvin erilaisia kuntia. Kuntatasolla tarkasteltuna osinkojen jakautuminen noudattaa niin ikään hyvin selkeää itä-länsijakoa: asukasmääriin suhteutettuna verovapaita huojennettuja osinkoja saadaan eniten maan etelä- ja länsiosissa. Itä-Suomen kuntiin verovapaita huojennettuja osinkoja maksetaan asukasmääriin suhteutettuna huomattavasti vähemmän. Myös osingonsaajien asukaslukuun suhteutettu määrä noudattelee samaa jakoa.



Kuva 4: Asukaslukuun suhteutetut verovapaat huojenneet osingot kuntakohtaisesti¹⁷

Kartat havainnollistavat, miten epätasaisesti verovapaat huojenneet osingot jakautuvat maamme sisällä. Kärkipaikkaa pitää Uudellamaalla sijaitseva Kauniainen, jossa asukaslukuun suhteutettu osinkomäärä on 1 654 euroa, kun se häntäpäätä pitävällä Keski-Suomessa sijaitsevalla Kannonkoskella on vain 32 euroa. Siinä missä Ahvenanmaalla sijaitsevan Eckerön asukkaista 55 % nostaa listaamattomista yhtiöistä verovapaita huojennettuja osinkoja, on näiden osinkojen nostajien osuus Keski-Suomessa sijaitsevalla Kivijärvellä vain 0,4 % kunnan asukkaista. Yli kahdessasadassa suomalaisessa kunnassa osinkoja saavien osuus jää alle 5 %:iin kunnan asukkaista. Nämä kunnat muodostivat 67 % kaikista Suomen 311:stä kunnasta vuonna 2017.

Nostettujen osinkojen keskiarvoja vertaillessa kärkijoukon muodostavat Sievi, Kauniainen ja Multia. Häntäpäätä pitävät puolestaan Kumlinge, Geta ja Lumparland, jotka

sijaitsevat kaikki Ahvenanmaalla. Keskiarvojen haitari on todella iso: Sievissä keskimääräinen nostettu osinko on 18 257 euroa, kun se Kumlingessa on 487 euroa. Sievi pärjää myös mediaanivertailussa, jossa se sijoittuu viidenneksi. Kärkikolmikoon muodostavat Multia, Vieremä ja Ristijärvi. Mediaanitulaston häntäpäätä pitävät Pietarsaari, Luoto ja Pedersören kunta, joissa kaikissa mediaaniosinko on vain 19 euroa. Multiassa mediaani nousee puolestaan 7 694 euroon ollen 405-kertainen häntäpään kuntiin verrattuna.

Kuntakohtaiset tiedot vahvistavat jo maakuntatilastoista saatua kuvaa: asukaslukuun suhteutettuna verovapaita huojennettuja osinkoja maksetaan eniten maan etelä- ja länsiosiin, joissa myös osingonsaajien osuus kunnan asukkaista on korkein. Itä-Suomessa verovapaita huojennettuja osinkoja saa harva, mutta saajakohtainen saatu osinko on usein korkeampi kuin Länsi-Suomessa.

¹⁷ Valtimon ja Nurmeksen 1.1.2020 tapahtuneen yhdistymisen vuoksi em. kuntien vuoden 2017 luvut on laskettu yhteen ja esitetty kartalla nykyisen kuntajaon mukaisesti.

Listamattomien yhtiöiden osinkoverotuksen vaikutukset kuntatalouteen

Kuntatalouden heikko tila on puhuttanut paljon viime vuosina ja useissa kunnissa on ryhdytty säästötoimiin tiukentuneen taloudellisen tilan vuoksi¹⁸. Finnwatchin keräämästä aineistosta käy ilmi, että monissa kunnissa nostetaan kuitenkin kuntatalouden kokoon nähden korkeahkoja verovapaita huojennettuja osinkoja. Havainto herättää kysymyksen siitä, mikä on listamattomien yhtiöiden osinkoverojärjestelmän vaikutus kuntatalouteen.

Alla esitetyssä taulukossa on listattu kunnat, joissa huojennettujen verovapaiden osinkojen suhde kunnallisverokertymään on ollut korkein

vuonna 2017. Kunnallisverokertymät on haettu verohallinnon henkilöverotuksen tilastosta 9.2.

Korkeimmille sijoille sijoittuvien kuntien joukko pitää sisällään verrattain hyvässä taloudellisessa tilanteessa olevia kuntia. Osinkojen suhde kunnallisverokertymään nousee kuitenkin kymmenen prosentin pintaan myös useissa kunnissa, joiden valtiovarainministeriö on viime vuosina katsonut olevan erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa¹⁹ (kts. taulukko 5, s. 16).

Listamattomien yhtiöiden osinkoverohuonituksen tiedetään aiheuttavan merkittävässä määrin niin kutsuttua tulonmuuntoa, jossa

Paikkakunta	Huojennettu verovapaa osinko 2017	Kunnallisverokertymä 2017	Em. osinkojen suhde kunnallisverokertymään	Kunnallisveroprosentti 2017
Oripää	1 224 438	3 264 831	38 %	19,50 %
Uusikaarlepyy	7 364 188	20 876 368	35 %	21,00 %
Brändö	447 644	1 374 076	33 %	16,75 %
Föglö	399 797	1 336 619	30 %	17,25 %
Kauniainen	15 917 961	59 735 194	27 %	17,00 %
Eckerö	635 143	2 623 441	24 %	18,50 %
Korsnäs	1 201 911	5 179 257	23 %	21,00 %
Vöyri	3 891 206	18 417 663	21 %	21,00 %
Evijärvi	1 356 657	6 581 870	21 %	21,50 %
Lappajärvi	1 596 899	7 767 655	21 %	21,00 %
Närpiö	5 033 964	25 100 947	20 %	21,00 %
Vårdö	224 593	1 201 414	19 %	19,00 %
Hammarland	748 164	4 011 134	19 %	17,25 %
Sievi	2 245 620	12 055 279	19 %	21,75 %
Halsua	517 973	2 787 487	19 %	22,00 %
Kaustinen	2 199 103	11 905 769	18 %	21,50 %
Kalajoki	5 477 428	31 828 697	17 %	20,00 %
Pedersören kunta	5 031 579	29 325 381	17 %	20,50 %
Maarianhamina	7 108 707	41 543 806	17 %	17,75 %
Naantali	12 221 525	71 595 168	17 %	19,00 %

Taulukko 5: Huojennettujen verovapaiden osinkojen suhde kunnallisverokertymään, 20:n kärki

18 Esim. Kuntaliitto, tiedote 5.2.2020, Kuntatalouden kriisi jatkuu, saatavilla osoitteessa: <https://www.kuntaliitto.fi/tiedotteet/2020/kuntatalouden-kriisi-jatkuu-kuntakentta-jakautui-kahtia-uedella-tavalla>

19 Valtiovarainministeriö, 2019, Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely, saatavilla osoitteessa: <https://vm.fi/documents/10623/4911266/Arviointimenettely+ennen+ja+nyt+esittely+Kes%C3%A4kuu+2019/011cd b99-f1c2-3fc9-3369-bd98b76910ba/Arviointimenettely+ennen+ja+nyt+esittely+Kes%C3%A4kuu+2019.pdf>

Paikkakunta	Huojennettu verovapaa osinko 2017	Kunnallisverokertymä 2017	Em. osinkojen suhde kunnallisverokertymään	Kunnallisveroprosentti 2017
Vehmaa	833 321	6 874 865	12,1 %	22,25 %
Teuva	1 547 181	13 956 668	11,1 %	22,00 %
Honkajoki	475 899	4 299 269	11,1 %	22,00 %
Ähtäri	1 578 445	17 058 736	9,3 %	22,00 %

Taulukko 6: Huojennettujen verovapaiden osinkojen suhde kunnallisverokertymään, erityisen vaikeassa asemassa olevia kuntia

palkkatuloja muunnetaan verosuunnittelutaroituksessa kevyemmin verotetuiksi pääomatuloiksi.²⁰ Ilmiöllä on kuntataloutta heikentävä vaikutus: tulonmuunto ei pelkästään pienennä kokonaisverokertymää, vaan myös siirtää verotuloja kunnilta valtiolle, koska ansiotuloista maksetaan kunnallisveroa pääomatuloverojen mennessä kokonaisuudessaan valtiolle.

Osinkoverohuojennuksen parametreillä (150 000 euron yläraja sekä 8 % nettovarallisuusraja) on myös merkitystä kuntien verokertymän kannalta. Mikäli parametreja päätettäisiin laskea, katsottaisiin isompi osa listaamattomia yhtiöitä omistavien henkilöiden osingoista ansiotulo-osingoksi, jolloin osingot olisivat ansiotuloverotuksen alaisia ja niistä perittäisiin myös kunnallisvero²¹. Osinkoverotuksen ongelmia pohtineista työryhmistä useat ovatkin päätyneet esittämään nettovarallisuusrajan

laskemista 8 %:sta²². Esimerkiksi Yritysverotuksen asiantuntijatyöryhmä esitti vuonna 2017 rajan laskemista 4 %:iin. Verotuksen kehittämistyöryhmä esitti puolestaan rajan sitomista markkinakorkoihin vuonna 2010. Molemmat työryhmät olisivat myös leikanneet huojennetun osingon verovapaata osuutta.

20 VATT, Matikka T., Harju J., 2014, Yrittäjät reagoivat tuloveroihin – suuri osa vaikutuksesta verosuunnittelua, tutkimus saatavilla osoitteessa: https://vatt.fi/artikkelii/-/asset_publisher/yrittajat-reagoivat-tuloveroihin-suuri-osa-vaikutuksesta-verosuunnittelua

21 Euromääräisten vaikutusarvioiden laskeminen ei kuitenkaan ole yksinkertaista, koska osinkoverohuojennuksen ylärajojen laskeminen johtaisi todennäköisesti myös nostettujen osinkojen kokonaismäärän laskuun eli osa omistajista päättäisi jättää isomman osan varoista yhtiöönsä ja nostaa osinkoina vain osinkohuojennuksen salliman maksimimäärän.

22 Mm. Valtiovarainministeriö, 2010, Verotuksen kehittämistyöryhmän väliraportti, saatavilla osoitteessa: <https://vm.fi/dms-portlet/document/0/223737>; Valtiovarainministeriö, 2017, Yritysverotuksen asiantuntijatyöryhmän raportti, saatavilla osoitteessa: <https://vm.fi/documents/10623/3779937/Yritysverotuksen%20asiantuntijaty%C3%B6ryhm%C3%A4n%20raportti/7d12dd61-2065-4cdd-bda4-a953fd2f56c0/Yritysverotuksen%20asiantuntijaty%C3%B6ryhm%C3%A4n%20raportti.pdf>

4. Yhteenveto

Finnwatchin laatima Verohallinnon ja Tilastokeskuksen tilastoihin perustuva selvitys osoittaa, että listaamattomista osakeyhtiöistä nostettavat verovapaat huojennetut osingot jakautuvat hyvin epätasaisesti sekä maantieteellisesti että eri tuloluokkien, sukupuolten ja ikäryhmien välillä.

Osinkoverojärjestelmän rakenne suosii jo lähtökohtaisesti kaikkein varakkaimpia, sillä mahdollisuus nostaa kevyesti verotettuja huojennettuja osinkoja on sidoksissa yhtiöön kerrytettyyn nettovarallisuuteen. Finnwatchin selvitys osoittaa lisäksi, että järjestelmästä hyötyvät kaikkein eniten yhteiskunnan suurituloisimmat. Suurituloisin kymmenys nostaa 74 prosenttia kaikista huojennetuista verovapaista osingoista, mikä tarkoittaa 1,1 miljardin euron verovapaita tuloja. Myös suurituloisimpien keskuudessa verovapaat osingot jakautuvat epätasaisesti: hyvätuloisin prosentti nostaa 35 prosenttia kaikista huojennetuista verovapaista osingoista ja kaikista kovatuloisimman promillen osuus on 10 prosenttia. Tosiasiassa isotuloisten osuudet ovat vielä suuremmat, sillä Verohallinnon tuloluokkatilastoissa on huomioitu vain veronalaiset tulot. Tästä johtuen tuloluokat eivät etenään suurituloisten kohdalla kuvasta tulonsaajien todellisia kokonaistuloja.

Sukupuolten välillä verovapaat osinkotulot jakautuvat niin ikään erittäin epätasaisesti: miehet nostavat 79 prosenttia kaikista verovapaista osingoista²³. Ilmiö on yhteiskunnallisesti kiinnostava, sillä verotuloilla on merkittävä vaikutus naisten tasa-arvoon Suomessa: verotuloilla ylläpidetään monia naisten kannalta keskeisiä palveluja, kuten päivähoito- ja terveystalouksia, ja maksetaan useilla naisvaltaisilla aloilla työskentelevien palkat²⁴.

23 Sukupuoli- ja ikäjakauman osalta tarkasteltava osinkotulo käsittää kaikki listaamattomista yhtiöistä nostetut verovapaat osingot, kun muissa vertailuissa tarkastelu rajattiin osinkoveruojennuksen alaisiin verovapaisiin osinkoihin.

24 Ks. esim. Tanhua I, 2018, Gender equality and Nordic Welfare societies; laajemmin vero-oikeuden mukaisuudesta feministisenä kysymyksenä esim.. Tax Justice Network, Tax Justice is a feminist issue: call on governments to act, <https://www.taxjustice.net/2018/03/08/tax-justice-is-a-feminist-issue-call-on-governments-to-act/>

Poliittinen kamppailu verotuloista onkin viime kuukausina kytkeytynyt myös keskusteluun naisvaltaisten julkisten alojen palkoista ja palkkatasa-arvosta. Tämän keskustelun kannalta on kiinnostavaa, että listaamattomien yhtiöiden osinkoihin kohdistuva 415 miljardin euron verotuki hyödyttää lähinnä miehiä. Ikäjakaumavertailun perusteella suurimpia hyötyjiä ovat keski-ikäiset: yksin 50–59-vuotiaiden osuus nousee lähes 30 prosenttiin osinkojen kokonaismäärästä.

Maantieteellisesti osinkojen jakautumisessa on havaittavissa selkeä ero maan itä- ja länsiosien välillä. Sekä asukasmääriin suhteutettujen osinkojen määrä että saajien suhteellinen osuus ovat korkeimpia maan etelä- ja länsiosissa. Ero itäiseen Suomeen on merkittävä. Maakuntien asukasmäärään suhteutettuna verovapaita huojennettuja osinkoja nostetaan eniten Ahvenanmaalla, Pohjanmaalla ja Uudellamaalla, ja vähiten Kymenlaaksossa, Kainuussa ja Etelä-Savossa. Kuntatasolla osinkoja nostetaan suhteellisesti eniten Kauniaisissa, Brändössä ja Uusikaarlepyyssä. Osingonsaajien osuus asukkaista on puolestaan korkeinta Ahvenanmaalla, Päijät-Hämeessä ja Satakunnassa, ja matalinta Kainuussa, Pohjois-Karjalassa ja Kymenlaaksossa. Itä-länsijako on selkeästi nähtävissä sekä maakuntakohtaisissa että kuntatason tilastoissa.

Listaamattomien osinkoverojärjestelmään liittyvällä tulonmuunnolla, jossa ansiotuloja pyritään muuttamaan osinkotuloiksi, on todennäköisesti myös suoria negatiivisia vaikutuksia yksittäisten kuntien talouteen. Kun kunnan alueella asuvat hyvätuloiset tulonsaajat nostavat tulonsa pääomatuloina, kunta menettää kunnallisverotuloja. Finnwatchin selvityksessä tarkastellusta tilastoaineistosta käy ilmi, että useissa kunnissa asukkaiden verovapaat tulot ovat korkeahkoja suhteutettuna kunnan kunnallisverokertymään. Listaamattomien osinkoverojärjestelmän aiheuttamia ongelmia tulisikin jatkossa arvioida myös kuntatalouden näkökulmasta.

5. Suositukset

PÄÄTTÄJILLE

- Listaamattomien yhtiöiden osinkoverojärjestelmä on epäoikeudenmukainen ja monin tavoin hyvän verojärjestelmän vastainen. Osinkoverojärjestelmää voitaisiin hyvin nopeallakin aikataululla korjata esimerkiksi:
 - laskemalla huojennetun osingon laskennassa käytettävää tuotto prosenttia (kiinteän prosentin sijaan tuotto prosentti olisi hyvä sitoa markkinakorkoihin), korottamalla huojennetun osingon veronalaista osuutta ja laskemalla osinkoverohuojennuksen euro-määräistä ylärajaa sekä
 - edellyttämällä huojennettuja osinkoja nostettaessa, että pääomatulona nostettavan osingon ylärajan määrittävää yhtiön nettovarallisuutta laskettaessa huomioidaan ainoastaan elinkeinotoiminnan käytössä ollut varallisuus.
- Pitkällä tähtäimellä Suomen tulee selvittää listaamattomien yhtiöiden osinkoverotuksen muuttamista niin, että sillä varmistettaisiin tulojen progressiivinen maksukykyyn perustuva verotus. Tämä onnistuisi esimerkiksi porrastetulla osinkoverolla, jossa pienimpiin osinkoihin sovellettaisiin matalampaa verokantaa ja suuremmissa osingoissa verotus nousisi korkeammaksi.
- Verohallinnon vuosittain medialle toimittamiin tulotilastoihin tulee sisällyttää myös verovapaat tulot. Lisäksi verohallinnon tilastotietokantaan tulee lisätä verovapaat tulot sisältävät tuloluokat, sillä tällä hetkellä tilastoista nähtävät tuloluokat perustuvat veronalaisiin tuloihin eivätkä siksi kuvasta tulonsaajien kokonaistulojen tasoa.
- Listaamattomien osakeyhtiöiden osinkoverotuksen yhteiskunnallisista vaikutuksista, kuten vaikutuksista kuntatalouteen, olisi perusteltua laatia arvioita päättäjien ja kansalaisten käyttöön.

KANSALAISILLE

Suurin osa suomalaisista ei hyödy lainkaan listaamattomien yhtiöiden osinkoverojärjestelmästä, päinvastoin – järjestelmä rapauttaa veropohjaa ja on suora verotuki varakkaimmille ja hyvätuloisimmille.

Kansalaisten tulisi olla selvillä oman puolueensa ja edustajansa tukemasta veropolitiikasta sekä pyrkiä vaikuttamaan politiikkaan omalla aktiivisuudella ja kansalaisjärjestöjen kautta.

Liite 1: Verovapaat huojennetut osingot maakunnittain

Alue	Saajien lkm	Summa, euroa	Keskiarvo	Mediaani	Asukasmäärä 31.12.2017	EUR / asukasmäärä	Saajien osuus maakunnan asukkaista
Ahvenanmaa - Åland	7 685	15 039 023	1 957	48	29 489	510	26 %
Etelä-Karjala	5 154	23 832 337	4 624	74	129 865	184	4 %
Etelä-Pohjanmaa	18 190	59 531 477	3 273	117	190 910	312	10 %
Etelä-Savo	3 273	26 131 344	7 984	1 763	147 194	178	2 %
Kainuu	1 188	11 528 182	9 704	3 257	73 959	156	2 %
Kanta-Häme	21 756	39 230 562	1 803	56	172 720	227	13 %
Keski-Pohjanmaa	2 046	19 713 200	9 635	2 068	68 780	287	3 %
Keski-Suomi	5 734	53 234 797	9 284	2 343	276 031	193	2 %
Kymenlaakso	3 092	26 098 341	8 441	1 850	175 511	149	2 %
Lappi	4 808	35 499 152	7 383	612	179 223	198	3 %
Pirkanmaa	18 280	129 947 946	7 109	533	512 081	254	4 %
Pohjanmaa	23 555	69 535 204	2 952	117	180 945	384	13 %
Pohjois-Karjala	2 651	33 776 929	12 741	3 570	162 986	207	2 %
Pohjois-Pohjanmaa	31 475	88 081 868	2 798	43	411 856	214	8 %
Pohjois-Savo	4 762	44 099 966	9 261	2 377	246 653	179	2 %
Päijät-Häme	38 331	55 291 963	1 442	150	201 228	275	19 %
Satakunta	29 189	57 107 603	1 956	240	220 398	259	13 %
Uusimaa	64 371	594 960 315	9 243	1 253	1 655 624	359	4 %
Varsinais-Suomi	39 382	146 326 677	3 716	240	477 677	306	8 %

Liite 2: Verovapaat huojennetut osingot kunnittain

Alue	Saajien lukumäärä	Summa, euroa	Keskiarvo	Mediaani	Asukasmäärä 31.12.2017	EUR / asukasmäärä	Saajien osuus kunnan asukkaista
Akaa	435	2 934 426	6 746	1 458	16 769	175	3 %
Alajärvi	959	3 866 745	4 032	180	9 831	393	10 %
Alavieska	62	805 889	12 998	3 450	2 610	309	2 %
Alavus	309	3 570 509	11 555	2 761	11 713	305	3 %
Asikkala	1 950	2 143 064	1 099	150	8 248	260	24 %
Askola	128	1 789 704	13 982	3 450	4 990	359	3 %
Aura	132	687 042	5 205	1 301	3 991	172	3 %
Brändö	96	447 644	4 663	315	452	990	21 %
Eckerö	518	635 143	1 226	61	948	670	55 %
Enonkoski	33	194 689	5 900	1 131	1 416	137	2 %
Enontekiö	41	499 168	12 175	4 800	1 893	264	2 %
Espoo	11 395	122 508 440	10 751	1 922	279 044	439	4 %
Eura	2 378	3 862 381	1 624	240	11 910	324	20 %
Eurajoki	580	2 341 157	4 036	240	9 521	246	6 %
Evijärvi	116	1 356 657	11 695	3 977	2 499	543	5 %
Finström	703	900 335	1 281	47	2 580	349	27 %
Forssa	3 246	3 604 006	1 110	39	17 185	210	19 %
Föglö	96	399 797	4 165	47	532	751	18 %
Geta	134	65 525	489	24	495	132	27 %
Haapajärvi	157	1 627 775	10 368	4 905	7 251	224	2 %
Haapavesi	142	1 004 935	7 077	2 055	6 970	144	2 %
Hailuoto	88	172 167	1 956	43	967	178	9 %
Halsua	54	517 973	9 592	592	1 171	442	5 %
Hamina	310	2 882 417	9 298	2 629	20 493	141	2 %
Hammarland	523	748 164	1 431	48	1 547	484	34 %
Hankasalmi	53	353 970	6 679	1 394	5 019	71	1 %
Hanko	218	1 747 101	8 014	1 374	8 517	205	3 %
Harjavalta	1 155	2 021 990	1 751	240	7 151	283	16 %
Hartola	766	618 907	808	150	2 882	215	27 %
Hattula	1 655	3 075 911	1 859	56	9 610	320	17 %
Hausjärvi	266	1 675 083	6 297	1 396	8 504	197	3 %
Heinola	3 997	4 444 037	1 112	150	19 128	232	21 %
Heinävesi	61	492 571	8 075	2 241	3 455	143	2 %
Helsinki	23 531	271 064 820	11 519	1 708	643 272	421	4 %
Hirvensalmi	38	291 145	7 662	1 756	2 236	130	2 %
Hollola	4 920	8 599 193	1 748	150	23 782	362	21 %
Honkajoki	38	475 899	12 524	1 478	1 707	279	2 %
Huittinen	1 361	2 732 764	2 008	153	10 207	268	13 %
Humppila	503	385 476	766	39	2 290	168	22 %
Hyrnsalmi	23	150 681	6 551	3 243	2 326	65	1 %
Hyvinkää	1 200	10 905 919	9 088	1 830	46 739	233	3 %
Hämeenkyrö	412	2 286 405	5 550	509	10 599	216	4 %
Hämeenlinna	10 527	15 544 716	1 477	56	67 662	230	16 %
Ii	351	1 456 249	4 149	90	9 966	146	4 %
Iisalmi	426	5 624 705	13 204	4 284	21 639	260	2 %
Iitti	377	1 370 082	3 634	150	6 820	201	6 %
Ikaalinen	1 525	1 258 315	825	39	7 119	177	21 %
Ilmajoki	1 603	4 090 052	2 551	117	12 205	335	13 %
Ilomantsi	77	1 020 837	13 258	3 774	5 128	199	2 %
Imatra	1 547	4 000 481	2 586	39	27 269	147	6 %
Inari	171	1 844 189	10 785	4 650	6 869	268	3 %
Inkoo	239	1 567 006	6 557	1 974	5 481	286	4 %
Isojoki	67	592 825	8 848	1 050	2 032	292	3 %
Isokyrö	820	1 030 208	1 256	117	4 673	220	18 %

Alue	Saajien lukumäärä	Summa, euroa	Keskiarvo	Mediaani	Asukasmäärä 31.12.2017	EUR / asukasmäärä	Saajien osuus kunnan asukkaista
Janakkala	1 997	3 915 687	1 961	56	16 607	236	12 %
Joensuu	1 195	16 125 767	13 494	3 111	76 067	212	2 %
Jokioinen	1 095	1 301 159	1 188	39	5 286	246	21 %
Jomala	1 301	2 436 460	1 873	48	4 859	501	27 %
Joroinen	112	947 627	8 461	2 908	4 917	193	2 %
Joutsa	195	1 016 170	5 211	360	4 567	223	4 %
Juuka	79	755 706	9 566	3 105	4 817	157	2 %
Juupajoki	49	459 167	9 371	3 717	1 904	241	3 %
Juva	120	1 239 556	10 330	2 603	6 334	196	2 %
Jyväskylä	3 001	29 145 919	9 712	2 165	140 188	208	2 %
Jämijärvi	90	269 227	2 991	160	1 867	144	5 %
Jämsä	405	4 109 528	10 147	2 813	20 877	197	2 %
Järvenpää	1 139	9 256 929	8 127	1 960	42 572	217	3 %
Kaarina	1 384	14 771 097	10 673	1 899	33 099	446	4 %
Kaavi	34	414 620	12 195	2 560	3 048	136	1 %
Kajaani	583	5 551 321	9 522	3 060	37 239	149	2 %
Kalajoki	459	5 477 428	11 933	4 260	12 516	438	4 %
Kangasala	999	8 625 005	8 634	1 500	31 437	274	3 %
Kangasniemi	130	1 286 081	9 893	3 172	5 549	232	2 %
Kankaanpää	1 558	3 006 998	1 930	160	11 585	260	13 %
Kannonkoski	16	44 658	2 791	1 088	1 408	32	1 %
Kannus	142	993 655	6 998	1 649	5 520	180	3 %
Karjajoki	31	290 385	9 367	2 250	1 329	218	2 %
Karkkila	235	2 034 413	8 657	1 212	8 900	229	3 %
Karstula	104	809 451	7 783	3 282	4 146	195	3 %
Karvia	79	466 758	5 908	825	2 403	194	3 %
Kaskinen	53	485 657	9 163	750	1 274	381	4 %
Kauhajoki	429	4 309 787	10 046	2 240	13 610	317	3 %
Kauhava	2 771	5 890 966	2 126	117	16 278	362	17 %
Kauniainen	893	15 917 961	17 825	3 516	9 624	1 654	9 %
Kaustinen	295	2 199 103	7 455	724	4 309	510	7 %
Keitele	33	502 059	15 214	3 964	2 309	217	1 %
Kemi	301	2 154 888	7 159	1 872	21 256	101	1 %
Kemijärvi	130	982 391	7 557	2 742	7 534	130	2 %
Keminmaa	169	1 383 670	8 187	3 150	8 296	167	2 %
Kemiönsaari	221	1 792 735	8 112	1 988	6 793	264	3 %
Kempele	2 015	4 682 983	2 324	43	17 535	267	12 %
Kerava	876	6 310 258	7 203	1 682	35 554	177	3 %
Keuruu	216	1 981 040	9 171	3 249	9 919	200	2 %
Kihniö	447	450 744	1 008	39	1 967	229	23 %
Kinnula	22	114 256	5 193	5 156	1 656	69	1 %
Kirkkonummi	1 443	14 033 377	9 725	2 263	39 170	358	4 %
Kitee	214	2 490 831	11 639	4 868	10 486	238	2 %
Kittilä	161	1 525 128	9 473	1 843	6 421	238	3 %
Kiuruvesi	199	1 198 463	6 022	1 296	8 283	145	2 %
Kivijärvi	5	43 009	8 602	3 038	1 132	38	0 %
Kokemäki	243	1 101 157	4 532	497	7 381	149	3 %
Kokkola	1 294	13 623 170	10 528	2 259	47 723	285	3 %
Kolari	134	832 804	6 215	390	3 854	216	4 %
Konnevesi	39	287 308	7 367	1 875	2 748	105	1 %
Kontiolahti	320	4 633 784	14 481	4 033	14 830	312	2 %
Korsnäs	310	1 201 911	3 877	223	2 154	558	14 %
Koski Tl	90	578 271	6 425	618	2 359	245	4 %
Kotka	739	6 842 051	9 259	2 565	53 539	128	1 %
Kouvola	1 440	12 817 024	8 901	2 162	84 196	152	2 %
Kristiinankau- punkki	234	1 725 324	7 373	2 289	6 638	260	4 %

Alue	Saajien lukumäärä	Summa, euroa	Keskiarvo	Mediaani	Asukasmäärä 31.12.2017	EUR / asukasmäärä	Saajien osuus kunnan asukkaista
Kruunupyö	262	2 586 620	9 873	2 439	6 531	396	4 %
Kuhmo	152	1 700 461	11 187	4 496	8 499	200	2 %
Kuhmoinen	65	242 637	3 733	300	2 252	108	3 %
Kumlinge	74	36 075	487	47	314	115	24 %
Kuopio	2 382	21 720 166	9 118	2 187	118 209	184	2 %
Kuortane	102	932 427	9 141	2 847	3 637	256	3 %
Kurikka	2 659	5 572 647	2 096	117	21 203	263	13 %
Kustavi	280	283 766	1 013	32	923	307	30 %
Kuusamo	346	3 017 791	8 722	2 731	15 386	196	2 %
Kyyjärvi	25	229 248	9 170	4 275	1 352	170	2 %
Kärkölä	909	826 056	909	150	4 508	183	20 %
Kärsämäki	65	650 473	10 007	2 658	2 611	249	3 %
Kökar	37	25 376	686	60	236	108	16 %
Lahti	21 283	32 659 482	1 535	150	119 573	273	18 %
Laihia	1 139	1 797 278	1 578	117	8 051	223	14 %
Laitila	541	1 959 498	3 622	240	8 610	228	6 %
Lapinjärvi	110	647 010	5 882	150	2 706	239	4 %
Lapinlahti	151	945 292	6 260	2 203	9 692	98	2 %
Lappajärvi	112	1 596 899	14 258	1 347	3 140	509	4 %
Lappeenranta	1 576	14 105 316	8 950	1 493	72 909	193	2 %
Lapua	1 930	3 369 148	1 746	117	14 494	232	13 %
Laukaa	381	3 884 056	10 194	3 640	18 978	205	2 %
Lemi	45	272 133	6 047	1 312	3 063	89	2 %
Lemland	440	919 117	2 089	48	2 028	453	22 %
Lempäälä	784	7 138 751	9 106	1 863	22 829	313	3 %
Leppävirta	180	2 131 298	11 841	4 093	9 782	218	2 %
Lestijärvi	23	304 035	13 219	1 530	789	385	3 %
Lieksa	148	1 842 710	12 451	2 890	11 297	163	1 %
Lieto	831	7 247 895	8 722	1 875	19 596	370	4 %
Liminka	833	1 808 989	2 172	43	10 133	179	8 %
Liperi	232	2 374 197	10 234	3 628	12 150	195	2 %
Lohja	8 358	9 488 240	1 135	62	46 785	203	18 %
Loimaa	809	5 081 467	6 281	225	16 150	315	5 %
Loppi	270	1 561 652	5 784	1 076	8 028	195	3 %
Loviisa	379	3 886 057	10 253	3 272	15 085	258	3 %
Luhanka	17	184 399	10 847	1 695	734	251	2 %
Lumijoki	246	167 860	682	43	2 081	81	12 %
Lumparland	74	37 242	503	48	395	94	19 %
Luoto	708	1 912 876	2 702	19	5 264	363	13 %
Luumäki	76	733 022	9 645	2 576	4 747	154	2 %
Maalahti	548	1 623 692	2 963	117	5 477	296	10 %
Maarianhamina - Mariehamn	2 736	7 108 707	2 598	60	11 677	609	23 %
Marttila	54	363 751	6 736	2 498	1 988	183	3 %
Masku	1 363	3 378 729	2 479	240	9 656	350	14 %
Merijärvi	13	82 031	6 310	1 884	1 119	73	1 %
Merikarvia	91	486 652	5 348	363	3 156	154	3 %
Miehikkälä	45	271 545	6 034	544	1 992	136	2 %
Mikkeli	1 039	9 749 443	9 383	2 077	54 261	180	2 %
Muhos	1 147	1 386 580	1 209	41	9 019	154	13 %
Multia	36	559 940	15 554	7 694	1 636	342	2 %
Muonio	63	971 563	15 422	4 870	2 332	417	3 %
Mustasaari	3 238	6 721 893	2 076	117	19 384	347	17 %
Muurame	343	3 092 693	9 017	2 850	10 097	306	3 %
Mynämäki	1 447	1 615 553	1 116	240	7 838	206	19 %
Myrskylä	51	195 137	3 826	1 646	1 969	99	3 %
Mäntsälä	633	4 567 079	7 215	1 848	20 803	220	3 %

Alue	Saajien lukumäärä	Summa, euroa	Keskiarvo	Mediaani	Asukasmäärä 31.12.2017	EUR / asukasmäärä	Saajien osuus kunnan asukkaista
Mänttä-Vilppula	176	1 414 206	8 035	3 183	10 256	138	2 %
Mäntyharju	127	1 349 958	10 630	893	6 054	223	2 %
Naantali	2 486	12 221 525	4 916	240	19 167	638	13 %
Nakkila	1 020	1 691 172	1 658	240	5 521	306	19 %
Nivala	212	2 181 853	10 292	3 320	10 815	202	2 %
Nokia	853	6 162 828	7 225	1 332	33 322	185	3 %
Nousiainen	750	1 134 140	1 512	240	4 813	236	16 %
Nurmes	123	1 354 189	11 010	4 140	7 765	174	2 %
Nurmijärvi	1 516	14 936 082	9 852	2 509	42 159	354	4 %
Närpiö	414	5 033 964	12 159	3 768	9 507	530	4 %
Orimattila	3 268	4 289 047	1 312	150	16 221	264	20 %
Oripää	90	1 224 438	13 605	1 571	1 382	886	7 %
Orivesi	250	2 073 216	8 293	2 292	9 285	223	3 %
Oulainen	173	959 434	5 546	443	7 472	128	2 %
Oulu	21 983	45 560 012	2 073	43	201 810	226	11 %
Outokumpu	84	1 295 627	15 424	4 271	7 003	185	1 %
Padasjoki	145	701 400	4 837	150	3 027	232	5 %
Paimio	367	2 561 668	6 980	1 042	10 730	239	3 %
Paltamo	33	320 825	9 722	1 599	3 435	93	1 %
Parainen	545	5 756 329	10 562	2 108	15 285	377	4 %
Parikkala	1 052	963 248	916	38	4 969	194	21 %
Parkano	1 490	2 217 734	1 488	39	6 562	338	23 %
Pedersören kunta	1 454	5 031 579	3 461	19	11 084	454	13 %
Pelkosenniemi	18	133 036	7 391	4 519	958	139	2 %
Pello	248	1 027 819	4 144	358	3 510	293	7 %
Perho	64	469 509	7 336	3 965	2 860	164	2 %
Pertunmaa	103	287 920	2 795	256	1 739	166	6 %
Petäjävesi	76	689 499	9 072	2 599	3 920	176	2 %
Pieksämäki	301	2 967 993	9 860	2 550	18 220	163	2 %
Pielavesi	68	473 725	6 967	2 284	4 624	102	2 %
Pietarsaari	3 518	8 082 530	2 297	19	19 379	417	18 %
Pihtipudas	62	505 003	8 145	2 073	4 127	122	2 %
Pirkkala	760	8 426 929	11 088	2 080	19 237	438	4 %
Polvijärvi	47	359 659	7 652	4 034	4 414	81	1 %
Pomarkku	68	410 192	6 032	562	2 166	189	3 %
Pori	10 367	20 512 838	1 979	178	84 587	243	12 %
Pornainen	120	1 243 309	10 361	4 715	5 121	243	2 %
Porvoo	1 469	15 108 583	10 285	2 525	50 159	301	3 %
Posio	57	515 968	9 052	1 433	3 310	156	2 %
Pudasjärvi	212	1 034 033	4 878	1 208	8 103	128	3 %
Pukkila	55	446 164	8 112	1 200	1 940	230	3 %
Punkalaidun	147	507 675	3 454	160	2 949	172	5 %
Puolanka	49	240 215	4 902	750	2 669	90	2 %
Puumala	58	240 534	4 147	1 737	2 208	109	3 %
Pyhtää	119	1 387 390	11 659	2 126	5 264	264	2 %
Pyhäjoki	48	381 849	7 955	2 805	3 189	120	2 %
Pyhäjärvi	117	577 219	4 933	675	5 337	108	2 %
Pyhäntä	36	295 960	8 221	4 416	1 579	187	2 %
Pyhäranta	445	520 506	1 170	240	2 077	251	21 %
Pälkäne	218	1 285 476	5 897	1 103	6 567	196	3 %
Pöytyä	287	2 445 973	8 523	955	8 422	290	3 %
Raahe	429	3 491 521	8 139	2 192	25 001	140	2 %
Raasepori	947	7 710 140	8 142	1 125	27 851	277	3 %
Raisio	3 157	7 580 631	2 401	240	24 234	313	13 %
Rantasalmi	60	606 581	10 110	4 214	3 553	171	2 %
Ranua	41	289 404	7 059	3 067	3 972	73	1 %

Alue	Saajien lukumäärä	Summa, euroa	Keskiarvo	Mediaani	Asukasmäärä 31.12.2017	EUR / asukasmäärä	Saajien osuus kunnan asukkaista
Rauma	7 234	12 119 955	1 675	240	39 620	306	18 %
Rautalampi	89	413 887	4 650	863	3 255	127	3 %
Rautavaara	16	202 022	12 626	2 128	1 698	119	1 %
Rautjärvi	276	220 950	801	35	3 436	64	8 %
Reisjärvi	53	429 392	8 102	1 899	2 813	153	2 %
Riihimäki	695	5 569 550	8 014	1 500	29 021	192	2 %
Ristijärvi	20	216 225	10 811	6 375	1 317	164	2 %
Rovaniemi	1 994	13 733 510	6 887	141	62 420	220	3 %
Ruokolahti	349	847 535	2 428	38	5 218	162	7 %
Ruovesi	99	754 998	7 626	1 423	4 459	169	2 %
Rusko	602	2 729 682	4 534	240	6 263	436	10 %
Rääkkylä	30	434 613	14 487	4 086	2 240	194	1 %
Saarjärvi	157	1 142 695	7 278	3 146	9 589	119	2 %
Salla	53	309 396	5 838	1 500	3 575	87	2 %
Salo	10 492	12 886 934	1 228	59	52 984	243	20 %
Saltvik	581	691 996	1 191	48	1 873	369	31 %
Sastamala	734	6 320 875	8 612	1 211	24 820	255	3 %
Sauvo	104	989 579	9 515	1 503	3 007	329	4 %
Savitaipale	68	480 027	7 059	2 521	3 480	138	2 %
Savonlinna	1 037	6 157 917	5 938	1 184	34 664	178	3 %
Savukoski	11	169 096	15 372	3 518	1 012	167	1 %
Seinäjoki	6 409	19 121 756	2 984	117	62 676	305	10 %
Sievi	123	2 245 620	18 257	5 550	5 035	446	2 %
Siikainen	35	170 699	4 877	1 470	1 476	116	2 %
Siikajoki	139	1 183 832	8 517	763	5 343	222	3 %
Siikalatva	159	600 623	3 778	735	5 447	110	3 %
Siilinjärvi	364	4 066 700	11 172	4 091	21 657	188	2 %
Simo	176	605 243	3 439	135	3 110	195	6 %
Sipoo	971	11 533 724	11 878	3 092	20 310	568	5 %
Siuntio	354	2 257 200	6 376	540	6 146	367	6 %
Sodankylä	150	912 096	6 081	3 051	8 545	107	2 %
Soini	85	594 715	6 997	2 228	2 114	281	4 %
Somero	2 156	1 781 904	826	59	8 919	200	24 %
Sonkajärvi	66	769 182	11 654	2 822	4 075	189	2 %
Sotkamo	209	2 507 045	11 995	4 563	10 423	241	2 %
Sottunga	37	47 827	1 293	62	92	520	40 %
Sulkava	54	319 329	5 914	1 486	2 588	123	2 %
Sund	246	315 020	1 281	38	1 031	306	24 %
Suomussalmi	119	841 409	7 071	3 033	8 051	105	2 %
Suonenjoki	237	1 417 232	5 980	675	7 266	195	3 %
Sysmä	1 093	1 010 778	925	150	3 859	262	28 %
Säkylä	1 020	2 242 691	2 199	240	6 903	325	15 %
Taipalsaari	165	2 209 625	13 392	2 280	4 774	463	4 %
Taivalkoski	72	447 596	6 217	714	4 058	110	2 %
Taivassalo	499	430 293	862	32	1 654	260	30 %
Tammela	1 395	2 114 768	1 516	39	6 155	344	23 %
Tampere	6 747	60 522 997	8 970	1 095	231 853	261	3 %
Tervo	44	166 014	3 773	146	1 585	105	3 %
Tervola	51	273 298	5 359	2 119	3 068	89	2 %
Teuva	144	1 547 181	10 744	3 952	5 269	294	3 %
Tohmajärvi	70	849 143	12 131	2 454	4 571	186	2 %
Toholampi	62	365 868	5 901	2 441	3 192	115	2 %
Toivakka	51	493 083	9 668	2 696	2 384	207	2 %
Tornio	566	5 637 469	9 960	2 224	21 928	257	3 %
Turku	5 949	50 959 398	8 566	881	189 669	269	3 %
Tuusniemi	27	347 136	12 857	2 250	2 597	134	1 %
Tuusula	1 442	14 673 217	10 176	2 353	38 646	380	4 %

Alue	Saajien lukumäärä	Summa, euroa	Keskiarvo	Mediaani	Asukasmäärä 31.12.2017	EUR / asukasmäärä	Saajien osuus kunnan asukkaista
Tyrnävä	635	861 168	1 356	41	6 730	128	9 %
Ulvila	1 872	3 195 072	1 707	240	13 237	241	14 %
Urjala	260	557 183	2 143	48	4 829	115	5 %
Utajärvi	478	487 041	1 019	41	2 768	176	17 %
Utsjoki	40	343 307	8 583	1 918	1 242	276	3 %
Uurainen	65	650 812	10 012	5 680	3 747	174	2 %
Uusikaarlepyy	1 311	7 364 188	5 617	38	7 521	979	17 %
Uusikaupunki	3 837	4 510 552	1 176	32	15 752	286	24 %
Vaala	280	404 732	1 445	43	2 941	138	10 %
Vaasa	8 128	21 046 278	2 589	117	67 392	312	12 %
Valkeakoski	469	2 913 724	6 213	1 073	21 136	138	2 %
Valtimo	32	239 867	7 496	3 183	2 218	108	1 %
Vantaa	5 595	44 265 169	7 912	1 683	223 027	198	3 %
Varkaus	356	2 890 028	8 118	2 901	21 155	137	2 %
Vehmaa	464	833 321	1 796	240	2 316	360	20 %
Vesanto	39	211 234	5 416	408	2 094	101	2 %
Vesilahti	127	691 721	5 447	1 275	4 460	155	3 %
Veteli	112	1 239 888	11 070	1 263	3 216	386	4 %
Vieremä	51	606 201	11 886	6 924	3 685	165	1 %
Vihti	1 074	6 867 276	6 394	1 821	29 054	236	4 %
Viitasaari	127	1 339 360	10 546	2 842	6 411	209	2 %
Vimpeli	322	1 250 334	3 883	89	2 974	420	11 %
Virolahti	62	527 833	8 513	4 255	3 207	165	2 %
Virrat	208	1 934 538	9 301	2 678	6 844	283	3 %
Vårdö	89	224 593	2 524	96	430	522	21 %
Vöyri	1 418	3 891 206	2 744	117	6 616	588	21 %
Ylitornio	233	1 355 709	5 818	210	4 118	329	6 %
Ylivieska	402	4 598 833	11 440	2 567	15 251	302	3 %
Ylöjärvi	1 091	11 011 033	10 093	2 166	32 878	335	3 %
Ypäjä	107	482 555	4 510	39	2 372	203	5 %
Ähtäri	142	1 578 445	11 116	4 278	5 906	267	2 %
Äänekoski	273	2 316 064	8 484	2 227	19 144	121	1 %



Finnwatch ry
Malminrinne 1B, 2.krs
00180 Helsinki
info@finnwatch.org
www.finnwatch.org
[@Finnwatch1](https://www.instagram.com/finnwatch1)